

Cirkulärnr: 1997:163
Diariernr: 1997/2483
P-cirknr: 1997-2:40
Nyckelord: Pensioner och försäkringar
Handläggare: Anders Mellberg
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1997-10-01
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personal
Ekonomi/Finans
Rubrik: Budgetpropositionen 1998 — Pensions- och försäkringsfrågor

Personalpolitik: 1997-2:40

Nyckelord: Pensioner och försäkringar

Förhandlingssektionen
Anders Mellberg

1997-10-01

Kommunstyrelsen
Personal
Ekonomi/Finans

Budgetpropositionen 1998 — Pensions- och försäkringsfrågor

Nedan lämnas information kring vissa delar i 1998 års budgetproposition som rör de kommunala pensions- och försäkringsavtalen, nämligen:

1. särskild löneskatt m.m.
2. ändrade utbetalningstidpunkter för pension
3. höjd nedre åldersgräns för uttag av ålderspension
4. generationsväxling.

1. Särskild löneskatt m.m.

Den särskilda löneskatten skall motsvara skattedelen av de lagstadgade socialavgifterna. Den särskilda premieskatten bygger på nämnda löneskatt.

Som en följd av vissa ändringar av socialavgifterna föreslås i budgetpropositionen att hittills beslutade skattesatser för år 1998 skall ökas enligt nedan.

Regeringen aviserar samtidigt en översyn av beräkningsschablonen med anledning av pensionsreformen och förändringar av socialförsäkringarna inom ohälsområdet.

	Beslut	Föreslag
Särskild löneskatt på pensionskostnader	23,52 %	24,26 %
Särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	23,52 %	24,26 %
Särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.		
- för försäkringsföretag	44,66 %	45,00 %
- för övriga skattskyldiga	80,72 %	81,83 %

För kommunerna berörs i första hand utbetalning av kommunala pensioner samt premier till AMF Pension för anställda på kollektivavtalet BEA (Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder).

Vidare gäller den högre skattesatsen för premieskatt för t.ex. begravningshjälp enligt allmänna anställningsvillkoren (AB).

Övriga ändringar berör försäkringsbolagens skatter, som därmed indirekt kan påverka försäkringspremier (AGS-KL, TFA-KL och TGL-KL).

2. Ändrade utbetalningstidpunkter för pension

I dag betalas pension ut för pensionstagare som är född någon av dagarna den 1–15 i månaden den 23 i månaden och för den som är född någon av dagarna 16–31 den 24 i månaden. I december skall pensionen betalas ut den 21 respektive den 22 i månaden.

I budgetpropositionen, utgiftsområde 11, föreslås att allmän pension skall fr.o.m. den 1 januari betalas ut den 18 respektive den 19 i varje månad.

För kommunerna berörs utbetalning av pensioner samt periodisk avgångsersättning (AGF-KL). Enligt pensionsbestämmelserna skall den kommunala pensionen, och därmed också periodisk avgångsersättning, utbetalas vid samma tidpunkt som pensionstagaren får allmän pension.

3. Höjd nedre åldersgräns för uttag av ålderspension

I dag kan man göra förtida uttag av allmänna ålderspension fr.o.m. den månad man fyller 60 år.

I budgetpropositionen, utgiftsområde 11, föreslås att den nedre åldersgränsen fr.o.m. den 1 januari 1998 höjs till 61 år för personer som är födda 1938 eller senare.

Den föreslagna ändringen sammanhänger med de avgränsningsregler som skall gälla för det reformerade pensionssystemet.

Enligt pensionsavtalet gäller alljämt att arbetstagaren kan göra förtida uttag av ålderspensionen från månaden efter det att 60 års ålder uppnås (för brandpersonal med 60 års pensionsålder gäller 57 år som nedre åldersgräns). Någon ändring är för närvarande inte aktuell.

4. Generationsväxling

I budgetpropositionen, utgiftsområde 13, föreslås införande av *generationsväxling*.

Generationsväxlingen, som även beskrivs i cirkulär 1997:153, omfattar bl.a. följande regler:

- arbetstagare som fyllt 63 år kan, efter överenskommelse med arbetsgivaren, lämna sin anställning i förtid
- arbetstagaren skall ha haft en sammanhängande anställning i minst två år och får inte stå till arbetsmarknadens förfogande för den arbetstid som han

eller hon lämnar

- ansökan skall göras under tiden 1 januari – 31 augusti 1998
- den vakans som uppstår skall fyllas av en långtidsarbetslös som fyllt 20 men inte 35 år
- anvisning görs av arbetsförmedlingen
- den nya anställningen skall vara tillsvidare
- företrädesrätten enligt LAS gäller alltjämt, dvs. generationsväxling får inte ske i sådant fall där någon hävdar sin företrädesrätt till anställningen.

Beträffande den ersättning som lämnas till den avgångne arbetstagaren gäller bl.a. följande:

- ersättningen utges av staten och motsvarar 80 procent av sjukpenninggrundande inkomst (SGI), dock högst 14 400 kronor per månad år 1998
- ersättningen knyts till basbeloppet
- arbetsgivaren betalar ett finansieringsbidrag till staten som utgör 25 % av ersättningen
- ersättningen är pensionsgrundande för allmän pension
- ersättningen utges längst till arbetstagaren får ålderspension, dock som längst till och med månaden före den månad som arbetstagaren fyller 65 ård.

Vilka följder och effekter generationsväxlingen får på de kommunala pensions- och försäkringsavtalen är för tidigt att uttala sig om. Först måste en förordning med färdigt regelverk föreligga. Det är dock uppenbart att det enligt nuvarande avtalsbestämmelser uppstår olika konfliktsituationer och därmed oreglerade frågor. Som exempel härpå kan nämnas:

- rätten till kommunal ålderspension och efterlevandepension
- vissa beräkningstekniska detaljer såsom tidstillgodoräkning och löneunderlag för pension
- eventuell samordning mellan ersättningen och utgående kommunal ålderspension
- efterskydd för bl.a. tjänstegrupplivförsäkringen (TGL-KL).

Det får förutsättas att nuvarande avtal behöver ändras, vilket således kan innebära att vi kan behöva påkalla förhandlingar i aktuella frågor.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Anders Mellberg